

El llenguatge

Comparatives simples (III)

4/2/1981

El Diccionari Fabra, a l'article mateix, no indica cap exemple de frase comparativa en què l'enllaç entre aquest mot (o el grup nominal en què intervé) i el segon terme de la comparació es faci per mitjà de la conjunció *que*. En les dues frases d'aquest tipus que recull, l'enllaç es fa amb la preposició *de*: No ésser algú el mateix d'abans i La nola té els mateixos ulls de sa mare. La Gran Enciclopèdia Catalana ofereix ja un exemple amb la conjunció *que* com a element d'enllaç (ens continuem referint davant grups nominals, pronominals, adverbials o bé infinitius, que formen el cas que ens interessa): La resposta d'en Joan és la mateixa que la d'en Pere. A més, trobem també nombrosos exemples (és a dir, casos d'ús) amb la conjunció *que* en diversos textos de Fabra: ...es pronuncia dins la mateixa siHaba que la vocal següent (Gramàtica de 1956, pàg 5). Aquests radicals terminats en *e* feble presenten la mateixa alternança que els radicals terminats en *..*: (Op. cit, pàg 110). En podríem adduir encara més. Tots plegats ens permeten de veure com en aquestes frases l'ús de la conjunció *que* és més habitual que el de la preposició *de*, sens dubte com a reflex d'una consciència més accentuada de recórrer a oracions el·líptiques, amb un verb sobreentès: ...es pronuncia dins la mateixa siHaba que (es pronuncia) la vocal següent, ...presenten la mateixa alternança que (presenten) els radicals... No sembla, fins i tot, que res privi de resoldre també, paral·lelament, els dos primers exemples indicats amb la conjunció: No ésser algú el mateix que abans i Té els mateixos ulls que sa mare. Efectivament, el que era abans equival a el d'abans i els ulls que té sa mare equival a els ulls de sa mare.

També amb els mots abans i després es produeixen algunes vacil·lacions en frases com les que comentem i, així mateix, cal admetre solucions paral·leles. Veiem, així, a la Gran Enciclopèdia Catalana, els dos exemples següents: Abans provocar un escàndol que callar i Abans de callar provocaria un escàndol. Notem, també, que en dues frases com La font es troba abans de l'ermita i La font es troba abans que l'ermita, encara que, de fet, tenen el mateix significat —poden convenir a una mateixa situació—, aquest significat és susceptible de dues interpretacions subjectives diferents: en la primera s'indica la situació de la font amb relació a l'ermita (talment com diríem sota l'ermita, davant l'ermita, etc), i en la segona s'indica, de tots dos indrets, quin troba hom en primer lloc, amb una evident idea verbal sobreentesa que justifica l'ús de la conjunció.

Albert Jané